

Souhrnná teritoriální informace:

Belgie

Zastupitelský úřad 14. 6. 2021 12:13

Belgie je konstituční monarchií s federální politickou strukturou. Současný panovník král Philippe nastoupil na trůn v r. 2013.

Belgie byla ustavena v r. 1830 a území, na kterém se rozkládá, mělo komplikovanou historii, z níž vycházejí i její některá dnešní specifika. Během svých dějin se území dnešní Belgie nacházelo v průsečíku vlivů svých silných sousedů. Formovalo ji také to, že dvakrát ve své historii byla v ekonomickém vývoji a produkci na zcela předních místech: v 15. a 16. století byla hlavním evropským centrem obchodu a výroby (zejména v textilu). Od prvních desetiletí 19. století v ní intenzivně a úspěšně probíhala průmyslová revoluce a stala se tak přední průmyslovou zemí na evropském kontinentě.

Tradiční průmyslová odvětví, která byla umístěna zejména ve frankofonním Valonsku, prošla od 70. let 20. století krizí, která vedla k závažným ekonomickým problémům této části Belgie. Tyto problémy valonský region dosud nepřekonal. Naopak Vlámsko se začalo velmi dynamicky rozvíjet a nyní jeho ekonomika tvoří větší část HDP Belgie.

V čele federální vlády stojí premiér, který je jmenován králem na základě toho, zda bude designovaný premiér schopen získat většinu v poslanecké komoře Parlamentu. Federální vládu doplňují vlády na dalších stupních: vlády pro regiony Vlámka, Valonska a hl. města Bruselu a dále vlády pro jazyková společenství: frankofonní a germanofonní (jazykové společenství užívající nizozemštinu je sloučeno s vlámským regionem, v němž se tento jazyk používá). Belgie má dvoukomorový parlament: přímo volenou poslaneckou komoru zástupců (150 členů voleno proporčním systémem) a nevolený Senát (z 60 členů je 50 vybráno regionálními parlamenty a jazykovými společenstvími a 10 členů je kooptováno).

Belgie je otevřenou ekonomikou výrazně orientovanou na export. Využívá také svoji strategickou polohu na křižovatkách obchodních tras, a to včetně námořní dopravy. Je velmi úspěšná v získávání zahraničních investic, a to z velké části i v oblasti inovací. To platí pro vlámský i valonský region.

Pro zahraniční investory je nastaveno transparentní a ekonomicky stabilní prostředí. Problémem může být menší politická stabilita či předvídatelnost, daná složitou strukturou belgické federace i jejích hlavních politických proudů. To však nemá bezprostřední dopad na ekonomickou sféru.

Překážky či omezení budou uplatňovány u strategicky citlivých investic ze zemí mimo EU jako např. u investic do energetiky nebo obranné oblasti. To bude upřesněno v zákoně, jehož příprava byla nedávno zahájena.

Základní údaje	
Hlavní město	Brusel
Počet obyvatel	11,5 mil.
Jazyk	francouzština, nizozemština, němčina (tři oficiální jazyky)
Náboženství	římsko-katolické (58 %); náboženské menšiny: muslimové (5 %)
Státní zřízení	konstituční monarchie s federální strukturou
Hlava státu	Král Philippe
Hlava vlády	Alexander De Croo
Název měny	Euro (EUR)
Cestování	
Časový posun	+0
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	JUDr. Pavel Klucký
Ekonomický úsek	Eva Kordová
Konzulární úsek	Sandra Miholová
CzechTrade	Tomáš Hartman
Czechinvest	není
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	590,8
Hospodářský růst (%)	4,0
Inflace (%)	1,0
Nezaměstnanost (%)	7,2

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchrana, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Belgické království: Koninkrijk België (nizozemsky); Royaume de Belgique (francouzsky)

Belgické království má federální strukturu (3 regiony a 3 společenství). Dělbá kompetencí mezi vládami regionů a společenstvími a federální vládou částečně odpovídá spíše konfederaci než federaci.

Některé kompetence jsou pouze v rukou vlád tzv. federovaných jednotek a federální vláda nemá v takovém případě pravomoc zasahovat. Zejména z vlámské strany je tendence postupovat v dalším přesunu pravomocí na federované celky směrem ke konfederaci.

K tomu přistupuje závazek stávající koaliční vlády, která nastoupila v říjnu 2020, připravit další z reform belgického státu do konce svého mandátu v r. 2024. Tato reforma by mohla přinést změny v počtu regionů i dalších celků, což by zásadně proměnilo současnou podobu federace.

Současná koaliční vláda má poměrně silný mandát. Její stabilitu může ovlivnit to, že se skládá ze čtyř politických uskupení (socialisté, křesťanští demokraté, zelení a liberálové – pro tuto různorodost je přezdívaná „koalice Vivaldi“), které se dosti liší v základních východiscích své politiky.

Široké složení vládní koalice bude komplikovat dosažení zásadních reform, které vláda oznámila ve svém programu: zejména daňové a penzijní reformy.

Vládní koalice vznikla bez účasti nejsilnějších stran ve Vlámku: separatistické N-VA, jejímž hlavním programem je další přesun pravomocí na regiony, a to směrem ke konfederaci, a krajně pravicového Vlaams Belang. Federální vláda tak musí složitě koordinovat své kroky s regiony, aby mohla dosáhnout jednotného postupu (to bylo zatím zřetelné např. u opatření proti COVID19).

Vládní koalici tak sjednocuje obava z toho, že by předčasné volby přinesly posílení extremistických stran.

Složení současné koaliční federální vlády, která nastoupila k moci 3. října 2020 (v pořadí: jméno, strana, funkce):

Předseda vlády: Alexander De Croo (liberální Open VLD)

Vicepremiéři:

- o Sophie Wilmès (liberální MR) – ministryně zahraničí a evropských záležitostí
- o Vincent Van Quickenborne (Open VLD) – ministr spravedlnosti
- o Vincent Van Peteghem (křesťansko demokratická CD&V) – ministr financí
- o Pierre-Yves Dermagne (socialistická PS) – ministr hospodářství a práce
- o Frank Vandenbroucke (socialistická sp.a) - ministr veřejného zdraví a sociálních věcí
- o Petra De Sutter (ekologická Groen) – ministryně pro veřejné podniky a státní správu
- o Georges Gilkinet (ekologická Ecolo) – ministr dopravy

Ostatní ministři:

- o Ludivine Dedonder (PS) – ministryně obrany

- o Annelis Verlinden (CD&V) – ministryně vnitra
- o Karine Lalieux (PS) – ministryně důchodů, sociální integrace, boje proti chudobě a pro tělesně postižené
- o Zakia Khattabi (Ecolo) – ministryně životního prostředí, klimatu, pro Green Deal a udržitelný rozvoj
- o David Carnival (MR) – ministr pro zemědělství a nezávislé profese
- o Tinne Van der Straeten (Groen) – ministryně pro energetiku
- o Meryame Kitir (sp.a) – ministryně pro rozvojovou spolupráci a zahraniční obchod

Statní tajemníci:

- o Thomas Dermine (PS) – státní tajemník pro oživení ekonomiky, pro vědeckou politiku; pověřen pro národní strategický investiční plán
- o Sammy Mahdi (CD&V) – státní tajemník pro azyl a migraci
- o Eva De Bleeker (Open VLD) – státní tajemnice pro rozpočet a spotřebu
- o Sarah Shlitz (Ecolo) – státní tajemnice pro rovnost příležitostí, gender a diverzitu
- o Mathieu Michel (MR) – státní tajemník pro digitalizaci

1.2 Zahraniční politika země

Belgie je zakládajícím členem EU i NATO. Dlouhodobě podporuje další prohlubování evropské integrace i výraznou koordinaci EU navenek.

Jedná se např. o podporu silné společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU nebo aktuálně podporu společného postupu vůči partnerským třetím státům v pandemii COVID19 a rozvojové pomoci v rámci tzv. „Team Europe“.

Je také silně zastoupena v strukturách EU: současným předsedou Evropské rady je bývalý belgický premiér Charles Michel.

Belgie klade ve své politice silný důraz na multilateralismus. V letech 2019-2020 byla již po šesté nestálým členem Rady bezpečnosti OSN, což je relativně časté vzhledem k velikosti Belgie. V únoru 2020 předsedala RB OSN.

Belgie dlouhodobě v multilaterálních oblastech zdůrazňuje širší koncept bezpečnosti obsahující lidská práva a humanitární aspekty.

Během svého mandátu v letech 2019-2020 prosazovala svoje dlouhodobá témata prevence konfliktů skrze mediaci; ochrany (zejména u tématu dětí v ozbrojených konfliktech) a boji proti beztestnosti; dále se věnovala tématu efektivního přístupu k operacím OSN a jejich řízení.

Belgie má silné vazby s některými státy v Africe. Zejména jde o její bývalé kolonie, mezi nimiž je na předním místě Demokratická republika Kongo a dále Rwanda a Burundi. Na tyto státy se prioritně zaměřuje i její rozvojová pomoc.

Další prioritou jsou pro Belgii státy oblasti Sahelu. Belgie podporuje společný přístup EU k řešení ekonomické i bezpečnostní situace Sahelu a ohrožení, která z ní plynou např. v migrační oblasti.

Váhu Belgie může omezovat odlišný přístup jejích regionů k některým zahraničně politickým otázkám (např. uzavírání dohod o volném obchodu).

Belgie, a to zejména její vlámská část patří ke státům EU nejvíce ekonomicky zasaženým Brexitem. Ztráty pro Belgii plynoucí z odchodu UK z EU v ekonomické oblasti budou zčásti kompenzovány z prostředků EU.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel Belgie: 11 492 641 (k 1. 1. 2020). Belgická populace roste přibližně o 0,5 % ročně. Přírůstek je způsoben zejména imigrací.

Národnostní složení:

Dvě hlavní skupiny populace jsou odlišeny dle jazyka: nizozemsky hovořící Vlámové (6 623 505 k 1. 1. 2020) a frankofonní Valoni (3 641 748 k 1. 1. 2020). Brusel má smíšené národnostní složení a obsahuje významnou mezinárodní komunitu spojenou s prací v institucích EU a NATO.

Většina obyvatel Bruselu se hlásí k francouzské jazykové příslušnosti, přibližně 15 % ke vlámské jazykové příslušnosti (2016). V Belgii žije německy hovořící menšina (tvořící germafonní společenství) představující 77 185 (k 1. 1. 2018) obyvatel.

Významnou složkou belgické populace jsou imigranti, kteří v roce 2020 tvořili 12,4 % celkové populace. K 1. lednu 2020 byli dle původu na prvním místě Maročani, následovali Italové, Francouzi, Nizozemci a Turci.

Hustota zalidnění je poměrně vysoká (374 obyvatel na km² k 1.1. 2021), ale výrazně se liší podle regionů.

Náboženské složení:

Hlavním náboženstvím je římskokatolické (58 % obyvatel,). Ateisté a agnostici tvoří 27 % a jiné křesťanské církve (zejména protestanté) 7 %. K islámu se hlásí 5 % obyvatel a k ostatním náboženstvím 3 %.

Nejpočetnější náboženská menšina je tak muslimská. Odhady o její početnosti se liší, některé hovoří o přibližně 400 až 500 tis. Je soustředěna převážně ve velkých městech, hlavně v Bruselu a v Antverpách.

2 Ekonomie

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Růst HDP v posledních letech ukončila pandemie COVID19. Očekává se, že při včasné uvolnění pandemických omezení by mohl růst HDP v r. 2021 dosáhnout 4 %. Belgie obdrží na nastartování a obnovu ekonomiky po pandemii z prostředků EU (Recovery and Resilience Facility) 5,9 miliard Eur. Velká část této podpory má být vydána na infrastrukturní projekty (60 %) a menší část na digitalizaci (19 %); a dále na vědu a výzkum a vzdělávání. Zadluženost se nedařilo výrazněji snižovat v důsledku deficitu veřejných financí. V r. 2020 v důsledku pandemie došlo k podstatnému navýšení veřejného dluhu na 115,2 % HDP. V letech 2021-25 se předpokládá, že zůstane nad 110 % HDP. Pandemie způsobila nižší daňové výnosy, což se odrazilo v roce 2020 a v první části r. 2021. V další části r. 2021 by mělo dojít k postupné konsolidaci příjmů z daní. V r. 2020 byl schodek veřejných financí 9,7 %, pro r. 2021 je zatím předpověď 7,1 % HDP. Belgie má dlouhodobě vysokou míru úspor obyvatel, která se zvýšila během doby pandemie COVID19. Dalšími možnostmi přílivu kapitálu jsou zahraniční investice, které jsou v Belgii tradičně vysoké. Rozhodující pro budoucí atraktivitu Belgie pro zahraniční investice bude flexibilita pracovního trhu a daňové zatížení (pro obě oblasti připravuje vládní koalice návrhy reforem). Současné daňové zatížení je vysoké (47,2 %, druhé nejvyšší v EU ve vztahu k HDP). Dalším faktorem je politická stabilita, která je ohrožována složitým systémem federativního uspořádání a politickými rozdíly mezi regiony. Inflace je nízká, ale očekává se její růst na hodnoty okolo 1 %. Nezaměstnanost je zatím stabilní díky podpoře v době pandemie, očekává se její zvýšení po uvolnění stávajících restrikcí.

Belgie využívá výhod své geografické polohy a kvalitní dopravní infrastruktury a orientuje se na zpracovávání dovozů do EU a reexportu dokončených výrobků do dalších zemí. 80 % HDP Belgie tvoří vývoz zboží a služeb. Silnými stránkami je tak zpracování, výroba a distribuce např. v oblasti chemických produktů, dopravního materiálu, strojů a elektrického vybavení. Vládní program z října 2020 předpokládá zásadní transformaci belgické ekonomiky směrem k využití obnovitelných zdrojů. To s sebou přinese orientaci na nové technologie potřebné pro přeměnu (např. využití vodíku). Belgie se také umísťuje na předních místech v EU v oblasti inovací a její start-upy přitahují v posledních 5 letech investice ze zahraničních a domácích zdrojů ve výši až 1 milyardy Euro ročně. Belgie má ve vztahu ke zbytku světa čistou věřitelskou pozici. Rovnováha mezi zahraničními finančními aktivy a závazky představovala v roce 2018 41,3 % HDP, což je jedna z nejvyšších hodnot v EU. Čistá věřitelská pozice Belgie má původ v soukromém sektoru, zejména v belgických domácnostech, které v roce 2018 vlastnily hrubá aktiva - zahraniční i domácí - představující 289 % HDP (zdroj: Evropská komise. Country Report Belgium 2020).

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	1,8	1,7	-6,3	4,0	2,5
HDP/obyv. (USD/PPP)	54 070,4	56 078,2	53 310,0	56 120,0	58 460,0
Inflace (%)	2,3	1,3	0,4	1,0	1,4
Nezaměstnanost (%)	6,0	5,4	5,6	7,2	5,6
Export zboží (mld. USD)	327,2	314,4	268,3	307,3	341,1
Import zboží (mld. USD)	327,7	310,5	276,9	311,4	349,1
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-0,5	3,9	-8,6	-4,0	-8,0
Průmyslová produkce (% změna)	1,2	4,8	-3,8	-0,9	4,0
Populace (mil.)	11,5	11,5	11,5	11,6	11,7
Konkurenceschopnost	21/140	22/141	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Federální vláda pro r. 2021 vyčlenila 10,5 mld. EUR na pokrytí nákladů spojených s pandemií a tyto náklady mají dosáhnout celkově více než 31,5 mld. EUR na konci tohoto roku. Tomu odpovídá i rozpočtový schodek.

Po zlepšení epidemiologické situace a následnému ukončení těchto podpůrných opatření může predikovaná vlna bankrotů i následná propouštění přispívat k růstu nezaměstnanosti.

Fiskální příjmy by se měly v roce 2021 konsolidovat po předchozím propadu v důsledku COVID19. Vláda také bude naplňovat některé body svého programu (zvýšení výdajů na zdravotnictví o 2,5 %, zvýšení čisté minimální mzdy). K pokrytí výdajů má sloužit jednorázová solidární daň z vyššího majetku, zlepšení vybírání daní a plánované zdanění e-commerce.

Belgická ekonomika byla koronavirovou krizí výrazně zasažena, i když její pokles byl zatím menší, než se původně očekávalo. Namísto odhadovaného snížení HDP až o 7,9 % za r. 2020 došlo v minulém roce k poklesu pouze o 6,3 %.

Predikce předpokládají výraznější oživení během r. 2021 a jeho pokračování v následujících letech. Vyšší oživení v r. 2021 bude možné, pokud omezující opatření budou ukončena dostatečně brzy před koncem tohoto roku.

Belgie může počítat s vysokými úsporami obyvatel, které mohou po pandemii podpořit zvýšení spotřeby domácností.

Průmysl a stavebnictví byly v tomto roce méně zasaženy, než tomu bylo v první vlně pandemie v r. 2020, ale průmyslová produkce má růst až v r. 2022. HDP by se tak mělo vrátit na předkrizovou úroveň až v r. 2022.

V důsledku pandemie a nákladů na podprůměrná ekonomická a sociální opatření došlo ke zvýšení veřejného dluhu, s jehož výrazným snížením se v letech 2021-25 nepočítá.

Některé závazky vlády (jako např. záruky za půjčky) mohou zvyšovat dluhovou zátěž, i když by náklady na obsluhu tohoto dluhu měly zůstat nízké.

Daňové zatížení z příjmu právnických osob se oproti roku 2019 snížilo z 29 % na 25 %. Společnostem, vlastněným více než z 50 % jednotlivci nebo s nízkým zdanitelným ziskem může být tato částka snížena na 20 %. (Další podrobnosti k daňovému systému i variacím v sazbě DPH jsou uvedeny v sekci 2.4.)

Veřejné finance	
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-6,3
Veřejný dluh (% HDP)	113,4
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,4
Daně	
PO	25 % (20 %)
FO	25 % - 50 %
DPH	21 %

2.3 Bankovní systém

Bankovní systém Belgie je velmi liberalizovaný a otevřený.

Vedle centrální banky Banque Nationale de Belgique (NBB) tvoří belgickou bankovní soustavu velký počet soukromých bank a spořitelen často kapitálově spojených s pojišťovacím sektorem.

Čtyři nejvýznamnější – Fortis Banque, ING, KBC Bank a Belfius (dříve Dexia Bank) zaujímají více než 2/3 podíl v sektoru.

Celkově 85 bank (v r. 2021) působících v Belgii bylo z 80 % vlastněno zahraničním kapitálem, 20 % mělo majoritního belgického vlastníka.

Bankovní krize v Belgii postihla v období let 2008 až 2011 několik velkých bank. Předmětem záchrany ze strany státu nebyla jen banka Fortis, ale i banky Dexia, KBC a pojišťovna Ethias.

Ve druhé polovině roku 2011 musel stát v rámci záchrany banky Dexia zcela převzít pod státní kontrolu belgickou část této skupiny (Dexia Bank Belgique). Bezprostřední kroky, které následovaly, znamenaly vyvedení toxických aktiv do tzv. bad bank a přejmenování banky na Belfius.

V důsledku pandemie banky snižují své náklady mj. masivním rušením svých poboček a redukcí jejich počtu na naprosté minimum.

5 nejsilnějších bank:

- Fortis BNP Paribas - dceřinná poslechnost francouzské Paribas Fortis, dosud měla nejvíce poboček z bank působících v Belgii;
- ING Belgium - dceřinná společnost nizozemské ING Group, poskytuje služby zejména pro individuální klienty včetně pojišťovnictví a správy aktiv ;
- KBC - nejhodnotnější banka v Belgii v r. 2020 - byla zvolena "bankou roku 2020" i nejnovativnější bankou (dle její reakce na pandemii a kvality poskytování služby online);
- Belfius Bank and Insurance- původně belgická Dexia, nyní pod státní kontrolou. Zaměřuje se na financování investic na úrovni místní správy ;
- Argenta - banka založená v r. 1956 se sídlem v Antverpách, která je aktivní v dalších zemích Beneluxu, 5. nevýznamnější z bank v Belgii

Specifikem Belgie je také velký počet i menších aktérů bankovního sektoru se specializací ve správě aktiv, investičním bankovníctví apod.

2.4 Daňový systém

Vzhledem ke čtyřem úrovním státní správy – národní (federální), regionální, provinční a komunální – je belgický daňový systém považován za velmi komplikovaný.

Schematicky lze belgický daňový systém rozdělit do 3 kategorií:

- federální daně (DPH, daně z příjmu, spotřební, registrační, dědická, celní poplatky)
- místní daně (daně na ochranu život. prostředí, za užívání energie, přírůžka k dani z příjmu, atd.)
- modifikované daně (dohody o zamezení dvojího zdanění)

Belgie je zemí s pátým nejvyšším daňovým zatížením práce v EU, přičemž kumulovaná maximální výše daně z příjmu fyzických osob dosahovala 74,5 % mzdových nákladů.

Daň z příjmu fyzických osob pro rok 2021: ·

- 25 % pro osoby s ročním výdělkem do 13 440 Eur
- 40 % pro osoby s ročním výdělkem 13 440 – 23 720 Eur
- 45 % pro osoby s ročním výdělkem 23 720 – 41 060 Eur
- 50 % pro osoby s ročním výdělkem 41 060 Eur.

Daň z příjmu právnických osob ve fiskálním roce 2021: 25 % (snížení z 29 % v r. 2020).

Společnostem, vlastněným více než z 50 % jednotlivci nebo s nízkým zdanitelným ziskem může být tato částka snížena. Sazba daně pro podniky se zdanitelným příjmem do 100 000 Eur je 20 %.

Společnosti musí zaplatit příplatek ve výši 6,75 % ze svého konečného vyúčtování daně z příjmů právnických osob poté, co jej vyhodnotí úřady. Společnosti se mohou tomuto poplatku vyhnout tím, že provedou dostatečné platby daní předem.

Velkým podnikům byla v r. 2020 Ústavním soudem zrušena „férová daň“, která představovala zvláštní daň v celkové výši 5,15 % (5 % plus krizová daň 2 %).

DPH:

- základní sazba 21 %,
- snížená sazba 12 % (restaurace, uhlí, sociální bydlení ad.), resp. 6 % (léky, základní potraviny, knihy, zdravotnictví, sport ad. sektory)

- 0 % (periodika, recyklované materiály).

Vládní koalice plánuje reformu daňového systému (její příprava bude zahájena v r. 2022. v platnosti má být od r. 2023). Bude se jednat mj. o zvýhodnění využití obnovitelných zdrojů.

V květnu t.r. rozhodnuto, že od r. 2026 mohou být daňově zvýhodňovány pouze služební vozy na elektrický pohon.

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

V důsledku pandemie došlo v r. 2020 k poklesu vývozu z Belgie, ale předpokládá se jeho zvýšení spojené s obnovením normálního fungování obchodu.

Země EU se podílí na belgickém vývozu třemi čtvrtinami. Na celou Evropu připadá dle posledních údajů přibližně 77 % vývozu, na Asii 9,5 %, Ameriku kolem 7,8 %, Afriku 3,5 % a Oceánii 0,8 %. Vývoj obchodní výměny s EU i obchod se zeměmi mimo EU mají rostoucí tendenci.

Ve struktuře vývozu hlavní pozice patří odvětvím s vysokou přidanou hodnotou, jako je strojírenství, dopravní prostředky a zařízení, výroby chemického a farmaceutického průmyslu, energetika a dále zemědělské a potravinářské výrobky. Největším vývozním artiklem jsou chemické a farmaceutické výrobky, které v roce 2018 zaujímaly 24,5% podíl na celkovém vývozu Belgie. Druhou nejsilnější komoditou jsou dopravní a přepravní zařízení. V Belgii se montují automobily několika světových značek. Zajímavý je také vysoký podíl potravin v belgickém vývozu (5,2 %).

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	289 308,4	290 226,2	236 597,7	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	248 834,1	245 432,8	211 797,3	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	40 474,3	44 793,4	24 800,4	N/A	N/A

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

V prvních měsících r. 2021 si ČR udržela své 17. místo ve vývozu Belgie a 18. místo v jejím dovozu, které měla v r. 2020. Také hlavní zaměření obchodní výměny bylo stabilní (60 % importu z ČR v oblasti strojírenství a dopravy), ve vývozu do ČR chemické produkty a plasty (okolo 40 %).

Obchodní výměna s ČR (mil. CZK)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mld. CZK)	94,0	95,6	93,2	N/A	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	62,4	66,4	60,3	N/A	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	-31,6	-29,2	-33,0	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Belgie je členem EU od 1. 1. 1958 a členem eurozóny od 1. 1. 1999.

Smlouvy s ČR

- Smlouva o přistoupení ČR k EU (Belgie byla jednou ze smluvních stran): vstoupila v platnost 1. 5. 2004, publikace : č. 44/2004 Sb.
- Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Belgického království o mezinárodní silniční dopravě (Praha, 17. 4. 1968), publikace č. 110/1969 Sb., vstup v platnost: 31. 10. 1968
- Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Belgickým královstvím o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku (Praha, 16. 12. 1969), publikace č. 95/2000 Sb., vstup v platnost: 24. 7. 2000.
- Dohoda o podpoře a ochraně investic mezi ČSFR-UEBL (Union Economique Belgo-Luxembourgeoise)*, vstoupila v platnost 13. 2. 1992, publikace č. 574/192 Sb
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Belgického království o letecké dopravě (Brusel 6. 4. 1998), publikace č. 129/2003, vstoupila v platnost: 23. 6. 2006
- Dohoda o spolupráci mezi vládou ČR a vládou Francouzského společenství Belgie a vládou regionu Valonskoze dne 28. 3. 2001, vstoupila v platnost: 22. 7. 2002, publikace č. 114/2002
- Dohoda o spolupráci mezi vládou ČR a Vlámskou vládou ze dne 12. 2. 2002, vstoupila v platnost: 29. 5. 2003, publikace č. 99/2003 Sb.

Poznámka: Dohody, které vstoupily v platnost před rozdělením ČSFR, byly převzaty do právního řádu České republiky k 1. 1. 1993.

Významnou dohodou z ekonomického hlediska je Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Belgickým královstvím o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku. Tato smlouva doplňuje ustanovení národních daňových systémů obou států a určuje, který z těchto dvou států má právo daný příjem zdanit.

Vzhledem k silné roli regionů Vlámska a Valonska v belgické federaci hrajou v praxi velmi významnou roli i obě v výše uvedené Dohody o spolupráci s těmito regiony. Obsahují konkrétní projekty, v nichž byla již dohodnuta spolupráce i oblasti, kde je perspektivní se na spolupráci orientovat.

3.3 Rozvojová spolupráce

Belgie je významným poskytovatelem rozvojové pomoci a tato oblast zaujímá také významné místo v její zahraniční politice.

Pro rozvojovou spolupráci si zvolila 14 států, tzv. „partnerských zemí“, do kterých prioritně směřuje svou pomoc. Jde o Bénin, Burkinu Faso, Burundi, Guineu, Kongo DR, Mali, Maroko, Mosambik, Niger, Palestinu, Rwandu, Senegal, Tanzanii a Ugandu.

Belgie se zaměřuje zejména na tzv. křehké státy (fragile states), nejméně rozvinuté státy (Least Developed Countries - LDCs) a postavení žen ve společnosti.

Hlavními cílovými zeměmi spolupráce byly Kongo DR, Rwanda a Burundi. V roce 2018 došlo k vytvoření nových plánů rozvoje pro roky 2019–2023 v Beninu, Guinei a Senegal.

Belgická rozvojová spolupráce má partnerství s 83 organizacemi pracujícími ve 49 zemích po celém světě.

Počátkem roku 2019 byla v rámci zvýšení transparentnosti rozvojové politiky Belgie spuštěna webová stránka Openaid.be. Na tomto datovém portálu jsou uváděny veškeré informace o projektech, programech a organizacích.

Belgie se v naplňování Cílů udržitelného rozvoje OSN (SDGs 2030) tématicky orientuje na oblast míru a bezpečnosti, otázky klimatu a nerovností.

Významným tématem je také oblast digitalizace - Digital for Development (DfD), která počítá se zapojením belgického IT sektoru a mohla by být příležitostí i pro spolupráci s českými subjekty.

Belgie podporuje roli Evropské investiční banky a má zájem o zapojení soukromého sektoru skrze European Fund for Security and Development (EFSD) .

Pro zapojení českých firem do spolupráce s Belgií je pro identifikaci možných témat předpokladem komunikace o jejich zájmu skrze Českou rozvojovou agenturu k aktuálním projektovým prioritám Belgie, které mohou být i v teritoriích mimo její tradiční priority (např. východní sousedství EU).

Dále doporučujeme se zaměřit na projekty v oblasti Sahelu a Velkých jezer v Africe a zde hledat styčné body s Belgií a nabídky, které by ji mohly doplnit jako zde již etablovaného aktéra.

3.4 Perspektivní obory (MOP)

V důsledku koronavirové krize se poptávka na belgickém trhu zčásti proměnila, ale z podstatné části souvisí nové sektorové příležitosti s programem nové federální vlády a jejími prioritami v transformaci ekonomiky. Původní příležitosti českého exportu do Belgie v dopravním či chemickém průmyslu jsou stále platné. Energetický sektor je významnou možností pro zapojení firem kvůli přechodu na zelenou energetiku a s tím spojenými technologickými potřebami. Další možnosti se týkají především sektoru ICT, farmaceutického a dopravního sektoru.

Energetika a ICT jsou také významnými oblastmi v Národním plánu obnovy, který Belgie předložila ve finální verzi Evropské komisi na konci dubna 2021.

► Energetický průmysl

Vzhledem k důrazu nové vlády v jejím programu z října 2020 na transformaci na „zelenou energetiku“ a využití obnovitelných zdrojů jsou v centru pozornosti větrné elektrárny a výstavba větrných parků na pobřeží Severního moře, které mají postupně nahradit jadernou energetiku v souladu se závazkem vlády plně nebo převážně ukončit provoz jaderných reaktorů v r. 2025. Důraz je kladen na konverzi energie získané z větru na vodík a využití stávajících rozvodných sítí pro dopravu tohoto „čistého“ vodíku do sousedních zemí. Plánuje se proto rozšířit možnosti skladování této energie a možnosti její dopravy úpravou dosavadních rozvodných sítí (plynovodů), a to i na regionální úrovni (např. Valonsko do Národního plánu obnovy předkládá projekty na skladování vodíku nebo na jeho výrobu z biomasy). Transformace energetiky je tak příležitostí pro dodávky zařízení pro větrné elektrárny, vodíkové technologie, dopravu energií i technologie související s ukončením provozu jaderných elektráren. To by mohlo být rovněž příležitostí pro české firmy a výzkumná pracoviště.

► ICT

Pandemie COVID19 i potřeba digitální transformace podpořila důraz na ICT v mnoha oblastech. Vláda plánuje digitalizaci státní správy včetně sektoru zdravotnictví. Při přípravě belgického Národního plánu obnovy byl dán důraz i projekt digitalizace v oblasti justice. Také oblast kybernetické bezpečnosti, která je v centru pozornosti belgické vlády, by mohla být příležitostí pro zapojení českých firem.

► Dopravní průmysl

Doprava a její rozvoj a transformace v duchu udržitelnosti je v centru pozornosti vlády. Plánuje se modernizace železnic, jejich infrastruktury i dalšího zapojení do vysokorychlostní evropské sítě. V Národním plánu obnovy počítá Belgie s rozšířením provozu meziměstských tras tramvajů či renovací a výstavbě metra. Plány na expanzi jsou platné i pro nákladní dopravu, která by využila již stávajících letišť (Lutych, Brusel-Zaventem) i přístavu v Antverpách jako mezinárodních uzlů s ambicí z nich dále dopravovat zboží po železnicích v širším regionu. Přechod na elektromobilitu je v Belgii omezen tím, že chybí potřebná infrastruktura dobíjecích stanic pro osobní i nákladní a námořní dopravu. Zde je příležitost pro české firmy pro zapojení se do dodavatelských řetězců při modernizaci a výstavbě železnic, tramvajové sítě i potřeb elektromobility (např. transformátory pro soukromé dobíjení elektromobilů).

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Belgická vláda investuje do rozvoje biotechnologického sektoru, který představuje relativně výraznou část HDP Valonska (3,2 %) i Belgie. Ve

Vlámsku i ve Valonsku existuje velká řada menších společností i start-upů zaměřených na inovace, které fungují také v rámci technologických parků. Během koronavirové krize se projevily významy vývoje v oblasti vakcín a dalších léků proti COVID19. Spolupráce českých společností s těmito firmami by mohla vést k partnerství a uzavírání konsorcií, které by umožnilo např. společné čerpání z programů EU.

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

Belgičané v jednáních postupují profesionálně a věcně. Zástupci firem si nezakládají na přílišných formalitách, jednají promyšleně s důrazem na dlouhodobější strategii a možnosti navázání trvalejších vztahů, pokud charakter obchodu či spolupráce takový postup umožňují. Jsou schopni dostatečné flexibility a jednání se snaží vést od počátku spíše v duchu „win-win“. Jsou však dostatečně sebevědomí a nároční. Projednané podmínky považují za závazné a vyžadují, aby byly plněny, zejména pokud jde o termíny, objemy, kvalitu a platební podmínky. Naprostá většina belgických firem má zkušenosti s mezinárodním obchodem. Problémem může být chybějící povědomí o ČR jako tradiční průmyslové zemi nebo zkreslené představy o ČR jako zemi z "východní Evropy".

4.2 Oslovení

Belgičané nejsou přehnaně formální, ale na začátku kontaktů formality dodržují. Existují regionální rozdíly: ve Vlámku je časté oslovení prvním jménem i při zachování poměrně formální komunikace (více anglosaský model).

Frankofonní Valonsko je v písemné i verbální komunikaci více formální. Belgičané nekladou důraz na používání titulů, s výjimkou akademických hodností (doktor, profesor atp.).

Běžně se používají vizitky ve standardní úpravě. S ohledem na jazykovou rozdílnost je vhodné disponovat jak francouzskou, tak vlámskou verzí; případně lze využít anglickou a francouzskou mutaci.

4.3 Obchodní schůzka

Sjednání schůzky je vhodné zahájit komunikací emailem se určením podrobností, co se týče záměru a cíle jednání a jeho účastníků. Je třeba se připravit na to, že někdy nejsou odpovědi na emaily rychlé, a to zejména v počátcích kontaktů. Nemusí to však ukazovat na nezáměr o dané jednání. Většinou pomůže telefonické připomenutí, které vysvětlí i důvod zdržení s odpovědí na belgické straně.

Pracovní jednání probíhají většinou v kancelářských prostorech, poté je častou součástí jednání pracovní oběd. Ten může probíhat už v restauraci.

Načasování schůzek: V Belgii je zvykem začínat pracovní den později, dopolední schůzky je vhodné sjednat až od 10 hodin (v každém případě nedoporučujeme navrhnout začátek jednání před 9 hodinou, pokud k tomu není zvláštní důvod). Posunu odpovídá i delší pracovní den, proto ani pracovní večere v návaznosti na předchozí jednání nemusí být výjimkou.

Dary nejsou běžné, belgický styl je v podstatě věcný a předávání darů se neočekává.

Při jednání může být překvapivá malá znalost a povědomí o reáliích nebo historii České republiky, která bývá i přes své dlouholeté členství v EU mechanicky řazena do tzv. východní Evropy. V tomto smyslu může některé belgické partnery být překvapením např. průmyslová tradice ČR nebo její historické propojení se západní Evropou.

Belgičané přistupují k obchodnímu vyjednávání racionálně a pragmaticky. Jsou velmi dobří vyjednaváči, kteří se dokáží soustředit na dořešení

detailů.

Vjednávání v Belgii není v zásadě odlišné od přístupu v ČR či regionu střední Evropy. Je vhodné vnímat rozdělení Belgie na frankofonní část a vlámskou část hovořící nizozemsky a respektovat toto jazykové rozdělení. Doporučujeme proto nepoužívat francouzštinu ve vlámské části a raději se předem domluvit na použití angličtiny.

K využití času přistupují Belgičané velmi efektivně. Při jednání není obvyklé výrazně projevovat emoce nebo je využívat k působení na obchodní partnery.

Mezi teritorii nejsou v Belgii velké rozdíly, co se týče přístupu k obchodním jednáním. Vlámská část je celkově dynamičtější, co se týče ekonomiky, a tomu může odpovídat i přístup k jednání.

Alkohol je při obchodních jednáních běžnou součástí pracovního oběda či večeře, ale jeho obvyklá konzumace bývá celkem omezená.

Na běžné obchodní nebo pracovní jednání většinou není běžné se oblékat velice formálně (pokud se nejedná o příležitost na vysoké úrovni). Celkem častý je styl "smart casual" (jeho vhodnost odpovídá příležitostí k jeho použití v ČR).

Jednací týmy v Belgii nemají specifické složení, a ani se neočekává od partnerů. V Belgii se stále více prosazují ženy v exekutivních funkcích (zejména v politice, ale i jako CEO významných společností), a to se může odrazit i na složení týmu z belgické strany.

Zvaní obchodního partnera domů není běžné, kromě případů, kdy se jedná např. o dlouhodobější obchodní vztahy. V neformálním přístupu k pracovním a obchodním kontaktům je běžnější pozvání "na pivo".

4.4 Komunikace

Ve frankofonní části Belgie je možné se předem domluvit na využití tlumočení.

Ve vlámské části a obvykle i v Bruselu je více běžné využít jako společný jazyk angličtinu.

V podstatě v obchodní sféře v Belgii je běžná znalost angličtiny. Ve Vlámsku je na ni kladen větší důraz a její znalost běžně bývá na velmi vysoké úrovni.

Komunikační tabu mohou být složitá politická témata, jako jsou rozdíly mezi oběma hlavními regiony a budoucí rozdělení pravomocí v Belgii nebo téma separatismu (na vlámské straně). Tato témata vzbuzují emoce a jsou velmi složitá - v belgické společnosti je obecně tendence se takovými typy témat vyhýbat.

Také nejsou vhodná témata jako je přímá kritika královské rodiny, která je v Belgii dosti respektována.

Doporučujeme formální zahájení komunikace emailem, případně doplnit telefonickým rozhovorem pro vyjasnění detailů.

4.5 Doporučení

Podnikatelé, kteří se chystají do Belgie, by mohli předem využít konzultace k belgickému trhu a situaci na něm v centrále českými institucí jako je CzechTrade nebo CzechInvest.

Doporučujeme také si záměr k jednání předem precizně připravit, protože Belgičané preferují dobře strukturované jednání.

4.6 Státní svátky

Státní svátky 2021:

- 1. ledna 2021 (Nový rok) T
- 5. dubna 2021 (Velikonoční pondělí) P
- 1. května 2021 (Svátek práce) T

- 13. května 2021 Nanebevzetí Ježíše Krista (6. čtvrtek po Velikonocích) P
- 24. června 2021 – Letnice (7. pondělí po Velikonocích) P
- 21. července 2021 – státní svátek T
- 15. srpna 2021 (Nanebevzetí panny Marie) T
- 1. listopadu 2021 (Všech svatých) T
- 11. listopadu 2021 (Den příměří – konec 1. světové války 1918) T
- 25. prosince 2021 (Vánoce) T

Poznámka: P = datum pohyblivé, T = datum trvalé

V Belgii také existují regionální svátky:

- 11/07/2021 Svátek Vlámského společenství
- 27/09/2021 Svátek Francouzského společenství

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Základní info pro vstup na trh, rating, distribuční a prodejní kanály, faktory ovlivňující prodej, důležité právní normy a předpisy, dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, celní a devizové předpisy, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu.

V Belgii platí obecná zásada, že o uplatnění výrobku na trhu rozhoduje zejména vztah kvalita – cena. Finální fázi vstupu na trh musí předcházet dokonalá znalost situace na trhu dané komodity a volba vhodného způsobu zpracování trhu na základě marketingové studie. Vstup na belgický trh není snadný, avšak po navázání obchodního kontaktu a úspěšné realizaci prvního kontraktu existuje předpoklad dlouhodobé obchodní spolupráce.

V Belgii jsou zavedeny všechny běžné formy zpracování trhu známé v zemích EU. Jejich výběr je na vůli firmy, nicméně může být ovlivněn zvyklostmi v daném segmentu trhu. Je-li např. známo, že belgický sektor velkodistribuce potravin a některých průmyslových výrobků je silně koncentrován (ovládají ho velké skupiny jako Carrefour, Delhaize le Lion, Colruyt, Macro, Aldi, Brico a další se sítěmi velkoplošných maloobchodních nebo diskontních prodejen, či obchodními domy), pak je zřejmé, že od orientace na malé firmy nelze očekávat větší výsledky.

Ačkoli je možné, např. ve styku s velkodistributory, zpracovávat trh přímo bez prostředníka, rozšířený je prodej přes místní zástupce již proto, že přímé zpracování trhu je velmi náročné a u některých komodit nemožné. Zástupce je zcela nezbytný v případě dodávek strojů a průmyslového zařízení, kdy je třeba disponovat skladem náhradních dílů a zajistit poprodejní servis. Je prakticky nezbytné mít samostatného zástupce pro Valonsko a zvlášť pro Vlámsko.

Bariéry pro vstup na belgický trh vzhledem k členství ČR v EU neexistují. Od 1. května 2004 po vstupu ČR do EU došlo k zásadní změně, belgický trh se stal pro ČR součástí Jednotného vnitřního trhu EU. ČR i Belgie uplatňují svoji obchodní politiku v rámci Společné obchodní politiky EU.

Se vstupem ČR do EU se rovněž zásadně změnila podmínky související s průvodními doklady pro zboží a služby. Běžnými průvodními doklady používanými v obchodním styku jsou pouze obchodní faktura a přepravní doklad (nákladní/náložný list). Na fakturu musí být odděleně uvedena hodnota zboží a ověřené mezinárodní DIČO příjemce zásilky, což opravňuje k fakturaci bez DPH. DIČO se dá ověřit na portále VIES (kupř. www.vies.cz). Čeští vývozci se musí přizpůsobit uplatňování zdanování DPH dle pravidel EU.

Vývoz do některého z členských států již není klasickým vývozem a dovozem, jako dříve, ale takzvaným vnitrounitním dodáním nebo pořízením se všemi daňovými důsledky. Český vývozce má nárok na odpočet DPH jen v tom případě, že dodá zboží nebo služby osobě, která je k DPH registrována. Pouze v tomto případě dodá svému partnerovi zboží bez daně. V opačném případě je povinen prodat zboží zahraničnímu partnerovi včetně DPH. Pozornost je nutné obzvláště věnovat v případě obchodování s položkami, na které je uvalena spotřební daň.

Dovoz ze třetích zemí, pokud není smluvně upraveno jinak, podléhá celnímu odbavení. Celní režim EU určují Nařízení Rady č. 2913/92 z 12. 10. 1992 stanovující celní zákon ES a Nařízení EK č. 2454/93 z 2. 7. 1993 stanovující pravidla pro provádění celního zákona. Vývoz není až na výjimky (strategické materiály) omežován. Vývozce má pouze oznamovací povinnost pro Eurostat (Avis d'exportation).

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku:

Nejběžnějšími formami přímého zastoupení zahraničních firem v Belgii jsou dceřiné firmy v podobě s.r.o. nebo a.s. a pobočky.

Na základě zákona z 16. ledna 2003 byly založeny společnosti Banque-Carrefour des Entreprises (BCE) a Guichet d'entreprises agréés. Důvodem jejich zřízení bylo zjednodušení administrativy související se zakládáním podniku nebo živností a poskytováním informací podnikatelské veřejnosti. BCE disponuje všemi údaji ve spojitosti s činností podniku a kompletní databází všech podnikatelských subjektů v Belgii. Rovněž tak uděluje každé právnické a fyzické osobě jednotné identifikační číslo (JIČ). JIČ generuje veškeré údaje související se statutem a aktivitami podniku (název podniku, adresa, právní forma, číslo účtu a název banky, spojení na úřední věstník a centrálu ročních bilancí podniků u belgické národní banky atd.). Na základě přiděleného JIČ nemusí podniky zajišťovat tytéž formalitty u různých subjektů.

BCE provádí prostřednictvím „Guichets d'entreprises“ registraci všech právnických a fyzických osob, jakož i asociací působících v Belgii. Guichet d'entreprises (GE) je soukromá organizace pověřená federální vládou k výkonu specifických úkolů a má v Belgii 200 poboček, které shromažďují údaje od podnikatelů.

Úkolem GE je:

- provádět zápis do BCE všech právnických a fyzických osob. JIČ nahrazuje číslo TVA a číslo ONSS (Organisation Nationale de Sécurité Sociale)
- ověřovat předepsané podmínky pro zápis do příslušné profese
- na přání klienta poskytnout servisní průvodní služby, jako jsou zápisy pro TVA a ONNS, nebo žádosti o autorizaci dokumentů.

Všechny firmy musí mít otevřený bankovní účet a své pracovníky registrovat u Úřadu sociálního zabezpečení.

Dále se právnické i fyzické osoby v okamžiku zahájení podnikatelské činnosti musí registrovat u berního úřadu při ministerstvu financí. Řada činností v rámci samostatného podnikání přitom může náležet do kategorie regulovaných nebo povolených profesí, což vyzaduje udělení potvrzení o zřízení firmy živnostenským úřadem provincie.

Otázkami podnikání a zahraničních investic se zabývají regionální ministerstva s působností v hospodářské problematice. Zde lze získat informace o právní úpravě upravující zřizování firem a o podporách pro investory s všeobecnou nebo jen regionální platností. Konkrétní postup je možno konzultovat se specializovanými poradenskými firmami. Podrobné a aktuální informace lze získat na portále ministerstva ekonomiky - SPF Economie.

5.3 Marketing a komunikace

Základní formou propagace na místním trhu je účast na výstavách a veletrzích, zejména specializovaných.

Využívána je také propagace v masmédiích, zejména v televizi a v novinách a časopisech.

Přitom je třeba vzít na vědomí, že frankofonní veřejnost nelze oslovit prostřednictvím vlámského média, stejně tak by bylo kontraproduktivní působit na vlámskou veřejnost prostřednictvím média používajícího francouzštinu.

Prospektová dokumentace by měla být v některém z úředních jazyků, nejlépe v každém zvlášť. Náhražkou za holandsčinu může být angličtina, v menší míře i němčina.

Vhodnou formou propagace, a to jak z hlediska konečného efektu, tak nákladů, může být obchodní mise, kontaktní akce, firemní prezentace spojená s výstavkou zboží. Tyto akce však mohou mít v Belgii úspěch pouze tehdy, jsou-li předem dobře připraveny, vč. zajištění účasti představitelů podnikatelského sektoru, který má akce oslovit. Je třeba s každým zvaným individuálně pracovat.

V Belgii nabídka akcí tohoto druhu vysoce převyšuje poptávku. Je velmi vhodné svěřit takové akce specializované místní marketingové nebo PR agentuře.

Využívané jsou všechny formy reklamních kanálů: sociální sítě i web, veřejné i soukromé sdělovací prostředky, tiskoviny, billboardy (tyto reklamní plochy jsou rozmístěny v menším rozsahu než v ČR)

V marketingu nedoporučujeme používat odkazy na etnické nebo náboženské rozdíly nebo genderově směřovaná témata. Příliš agresivní kampaň nemusí mít pozitivní ohlas, i vzhledem k tomu, že celkově je belgická společnost konzervativnější než v ČR a nereaguje vždy s tolerancí na tento typ reklamních kampaní.

V Belgii, a zejména v Bruselu, působí velké množství agentur orientovaných na PR i HR. Důvodem je i koncentrace firem kvůli mezinárodním organizacím se sídlem v Bruselu (EU, NATO). Pro doporučení konkrétní agentury vhodné pro danou oblast a účel doporučujeme se obrátit na zastoupení CzechTrade/CEBRE v Belgii.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Belgie je stejně jako všechny členské státy EU členem WTO.

Problematika ochrany duševního vlastnictví spadá do kompetence federálního ministerstva ekonomiky (Service public fédéral Economie).

Ochranou duševního vlastnictví je pověřen úřad OPRI (Office belge de la Propriété intellectuelle).

Dotazy a kontakty týkající se legislativy, zákonů, statistiky a různých nařízení lze nalézt na internetové adrese ministerstva. Případné dotazy je možné zaslat přímo na OPRI prostřednictvím e-mailu: OPRIDIE-Jur@economie.fgov.be.

I když obecně nejsou registrovány v Belgii závažné problémy s dodržováním práv duševního vlastnictví, doporučuje se provést v této oblasti prověření (due diligence) potenciálních partnerů, případně s využitím právní kanceláře. Pro střední a menší podniky se doporučuje případně využití poradenství ze strany svazových zájmových zastoupení (kancelář CEBRE/CzechTrade v Bruselu).

5.5 Trh veřejných zakázek

Režim zadávání veřejných zakázek se řídí právní úpravou EU. Informace o veřejných zakázkách vypsanych na území EU a o programech a projektech EU jsou uveřejněny v „Journal officiel“, který lze získat v Office des publications officielles de l'UE (rue Mercier 2, L-2144 Luxembourg) nebo v Moniteur belge, Chaussée d'Anvers 53, B-1000 Bruxelles.

Webová databáze veřejných zakázek se nachází na adrese <https://opentender.eu/be/start> či na e-Procurement.

Přehledná platforma pro zveřejňování evropských veřejných zakázek je TED (Tenders Electronic Daily) na webu: <http://ted.europa.eu>

Podle belgického vnitrostátního práva existuje sedm různých postupů ve vyhlašování tendrů: 1. otevřené řízení, 2. uzavřený postup, 3. soutěžní řízení s vyjednáváním, 4. přímé vyjednávací řízení s předchozím zveřejněním, 5. soutěžní dialog, 6. inovační partnerství, 7. jednací řízení bez předchozího zveřejnění.

V závislosti na typu postupu se časové limity pro přihlášení mohou lišit od 22 do 35 dnů. Tyto lhůty určí veřejný zadavatel, který zohlední složitost zakázky a dobu potřebnou k přípravě nabídek. Je třeba rozlišovat mezi zakázkami na stavební práce, dodávkami nebo smlouvami na služby, protože vedou k odlišným právním režimům.

Všechny nové kontrakty jsou zveřejněny na tomto webu: <https://enot.publicprocurement.be/enot-war/>

Podrobné informace pro podání tendru lze nalézt v nezbytných požadavcích (substantive requirements) na webové stránce: <https://www.publicprocurement.be/fr/publicprocurementbe-english-o>

Vzhledem k tomu, že v Belgii sídlí instituce EU, doporučujeme firmám sledovat i tendry EU v systému TED Evropské komise. Přehledná platforma pro zveřejňování evropských veřejných zakázek TED (Tenders Electronic Daily) je na webu: <http://ted.europa.eu>

Firmám, které mají zájem podat žádost do tendrů, doporučujeme se v systému Evropské komise předem registrovat. Firmy budou mít možnost zároveň dostávat informace o tendrech z oblastí, ve kterých působí. Vzhledem k tomu, že se jedná o jednotný systém EU, nalézají se v systému tendry, jejichž plnění probíhá v celé EU, ne pouze v Belgii. V souvislosti s koronavirovou krizí založila Evropská komise speciální stránku věnovanou tendrům v oblasti zdravotnických prostředků a dalších produktů souvisejících s pandemií koronaviru. Belgie je také sídlem NATO, které vydává své vlastní tendry. Stejně jako v případě systému TED doporučujeme registraci v systému NATO předem, protože se jedná o poměrně administrativně náročný proces.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Běžnou platební podmínkou v Belgii je krátkodobý 30/60/90denní směnečný úvěr (obecně v průmyslu kratší a ve službách delší).

Dochází k prodloužení délky splatnosti faktur. K tomu přistupují ještě rozdíly v platebních lhůtách v jednotlivých sektorech a komoditách.

Dodavatelé, jsou nuceni tyto lhůty akceptovat, i když jsou obtížně financovatelné.

Lze předpokládat, že každý vývozce se bude snažit o maximální ochranu před inkasními riziky, zejména jde-li o zahajovací nebo ad hoc dodávky, resp. spolupráci s partnerem, s nímž dodavatel nemá žádnou předchozí zkušenost.

Doporučuje se vyžádat si bankovní informace o partnerovi, prosazovat placení L/C nebo D/P a v případě odloženého placení se pojistit proti úvěrovým rizikům.

Nejčastějším důvodem obchodních sporů může být vymáhání pohledávek. Lze využít služeb inkasních kanceláří, anebo na tuto činnost specializovaných poradenských kanceláří, např.: Dun & Bradstreet Belgium (576 Avenue Charles-Quint, B-1082 Berchem-Sainte-Agathe), TCM Belgium nv/sa - případně advokáta.

Belgie patří do francouzské právní oblasti, existují však určité odchylky od francouzského práva.

V procesním právu platí zásada, že odsouzená strana nehradí náklady soudního řízení.

Dlužník pak může kalkulovat s tím, že jde-li o menší finanční nároky, nebude pro poškozeného výhodné obracet se na soud s ohledem na relativně vysoké náklady spojené s řízením.

Pokud jde o vykonatelnost cizích rozhodčích nálezů, Belgie přistoupila k Newyorské úmluvě o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů, takže zahraniční nálezy jsou v Belgii vykonatelné za podmínek uvedených v dané obchodní smlouvě.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Občan ČR může od 1. 5. 2004 vstupovat a pobývat na území Belgie bez zvláštních omezení, a to pouze na základě platného cestovního pasu nebo platného občanského průkazu.

Občanský průkaz je cestovním dokladem pouze pro držitele dokladu.

Od 26. 6. 2012 (tj. konec platnosti zápisů dětí v cestovních dokladech rodičů) musí mít občan mladší 15 let vlastní cestovní doklad, popř. občanský průkaz.

Občan ČR, který není ubytován ve veřejném ubytovacím zařízení, by měl do 10 pracovních dnů po příjezdu splnit ohlašovací povinnost. Přihlášení se realizuje na místních tzv. komunálních úřadech (Administration communale).

Při plánovaném pobytu nad 90 dní je nutné se zaregistrovat na těchto úřadech k dlouhodobému pobytu.

Další informace lze nalézt například na www.blbe.be, www.dofi.fgov.be, www.belgium.be.

Belgie disponuje širokou sítí hotelů. Pro Brusel doporučujeme vzhledem k možnému souběhu s jinými jednání např. v EU rezervaci hotelu v delším předstihu před plánovaným pobytem v Belgii.

Platby probíhají většinou platební kartou, hotovost je během pandemie COVID19 využívána jen pokud není platba kartou možná.

V Belgii je velmi hustá síť veřejné dopravy, a to i v Bruselu. Vlakové spoje mezi největšími městy mají velkou frekvenci (např. Brusel-Gent, Brusel - Antwerpy). V Bruselu i jeho okolí je velmi intenzivní automobilová doprava, a to zejména ve špičkách (8,30-9,30; 17-19 hodin). Proto lze doporučit přesunů pěšky nebo MHD; na cesty z bruselského letiště v Zaventemu využít přímé vlakové spojení z letiště do centra Bruselu nebo do jiných měst.

Podmínky pro pronájem vozidla a sjednání pojištění jsou obdobné jako v ČR. Doporučujeme konzultovat s obchodními partnery, zda pro konkrétní destinaci a datum jednání využít pronájem vozidla nebo veřejnou dopravu.

V Belgii se toleruje malé množství alkoholu v krvi při řízení motorového vozidla – do 0,5 promile pro řidiče osobních vozidel, 0,2 promile pro řidiče z povolání.

Pokuty za nedodržení pravidel silničního provozu jsou velmi vysoké. Kontrolní zařízení jsou instalována na dálnicích i ve městech. Předepsaná rychlost na belgických dálnicích je 120 km/hod. Mimo zastavěná území ve Valonském regionu a regionu města Brusel je rychlost omezena na 90 km/hod., ve Vlámském regionu pak až na 70 km/hod. Rychlost v obci je 50 km/hod., v Bruselu platí omezení na 30 km/hod, pokud není stanoveno jinak.

Dálniční síť je hustá, dálnice jsou poměrně kvalitní a většinou osvětlené. Intenzivně je postihováno telefonování v automobilu bez „hands free“.

Belgie patří z turistického hlediska k poměrně bezpečným zemím. Lze jen dodat, že zde platí dodržování ostražitosti v místech s velkou koncentrací osob jako jsou nádraží, letiště, trhy apod., kde může dojít ke kapesním krádežím. K takovým zónám patří také historické centrum města Bruselu nebo jeho oblasti v okolí institucí EU.

Pro doplnění : Při cestování se psem, kočkou, fretkou je nutný tzv. pas pro malá zvířata, který může být vystaven schváleným veterinárním lékařem. Podmínkou vydání pasu je označení zvířete – musí být tetováno (čitelně), nejlepší způsob je očipování elektronickým čipem. Dále musí být zvíře vakcinováno proti vzteklině.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Pracovní povolení: Občan ČR (od 1. 5. 2009) nepotřebuje pracovní povolení pro Belgii.

Podrobné informace k pobytu občanů ČR, jejich zaměstnávání nebo vysílání k provedení prací v Belgii je možné najít na federálních webových stránkách či na webových stránkách jednotlivých regionů - Valonska, Bruselského regionu či Vlámka.

Podmínky přístupu na trh práce v Belgii:

- Deklarace LIMOSA Belgie zavedla od 1. 4. 2007 systém povinné deklarace všech cizinců, pracujících dočasně nebo částečně v Belgii. Povinnost se registrovat v systému Limosa ještě před odjezdem do Belgie se týká všech pracovníků, ať zaměstnaných belgickou firmou nebo vyslaných svoji mateřskou firmou, OSVČ (tedy „nezávislých“) i stážistů, kteří přicházejí do Belgie pracovat dočasně nebo zde pracují částečně. V zásadě to znamená, že se to týká těch pracujících osob, které nemají belgické sociální pojištění. Povinnost se registrovat v systému Limosa nijak nezávisí na tom, zda k činnosti v Belgii pracovník má nebo nemá povinnost získat pracovní povolení. Existuje celá řada výjimek od řidičů mezinárodní dopravy, přes montéry a opraváře, kteří působí krátkodobě v Belgii, až po účastníky kongresů, obchodníky, sportovce, umělce, diplomaty, pracovníky mezinárodních organizací. Registrace do systému Limosa lze učinit elektronicky nebo i písemně na určených formulářích. Je nutné se seznámit s podrobnostmi, nuancemi, výjimkami a teprve pak vyplňovat deklaraci. Do systému Limosa se vstupuje přes portál www.limosa.be.

Existuje nabídka ve 4 jazycích, anglicky, francouzsky, holandsky a německy. Návodů jsou srozumitelné a po přečtení úvodní informace by vyplnění deklarace nemělo trvat více než 5 až 10 minut. Důležité je, aby žadatel obdržel potvrzení o registraci tzv. dokument Limosa – 1, který může být vyžadován/kontrolován inspektory sociálního pojištění. Neregistrovaní pracovníci budou pokutováni, dokonce se ukládá každé belgické firmě, která přijímá zahraniční pracovníky, aby existenci dokumentu Limosa-1, kontrolovala s povinností „udávat“ pracovníky, kteří tento dokument nemají. Limosa nevyžaduje registraci u některých činnostech vykonávaných během 8 dnů.

Rovněž OSVČ musí splnit celou řadu formalit, včetně registrace v systému Limosa. Je nutné získat tzv. Profesionální kartu (Carte professionnelle). Podrobné informace lze získat na stránkách SPF Economie.

Pokud dodavatel využívá místních zástupců, je třeba při sjednávání smlouvy dbát na vyjasnění právní povahy daného vztahu. Při pochybnostech bude vztah podle belgického pojetí považován spíše za zaměstnanecký, a to s příslušnými nároky.

Subjekt ze země mimo EU může být v Belgii zaměstnán, pouze má-li pracovní povolení. To se nevyžaduje, je-li jeho manžel/manželka belgickým občanem nebo občanem členské země EU. Samostatnou obchodní činnost může takový subjekt vykonávat jen po získání povolení k podnikání (carte professionnelle).

Minimální mzda v Belgii je 1 625,7 Euro (údaj za květen 2021).

Sociální a zdravotní péče a její poskytování: V okamžiku, kdy začne občan ČR v jiném státě vykonávat výdělečnou činnost, začne podléhat právním předpisům tohoto státu. Automaticky se stane pojištěncem státu, v němž pracuje a obdrží místní doklad o nároku na zdravotní péči. O tom, že začíná v jiném členském státě vykonávat výdělečnou činnost je povinen bezodkladně (do 8 dnů) informovat svou dosavadní českou zdravotní pojišťovnu. Zároveň jí musí vrátit Evropský průkaz zdravotního pojištění, pokud jej předtím vystavila. V případě nesplnění této oznamovací povinnosti můžete být sankcionováni v souladu s českými právními předpisy. Po ukončení výdělečné činnosti v jiném státě je třeba toto oznámit české zdravotní pojišťovně a doložit jí zároveň doby pojištění v jiném státě. K sociálnímu pojištění doporučujeme konzultovat webové stránky konzulárního úseku Velvyslanectví ČR v Belgii:

https://www.mzv.cz/brussels/cz/konzularni_a_vizovy_usek/zivot_a_prace_v_belgii/index_7.html

5.9 Veletrhy a akce

Nejvýznamnější mezinárodní obchodní veletrhy a výstavy se konají na bruselském výstavišti Heysel (brusselsexpo.be).

Veletrhy se dále konají ve městech:

- Lutych (fil.be)
- Gent (flandersexpo.be)
- Antverpy (antwerpexpo.be)
- Kortrijk (be)

Komplexní přehled o pořádaných veletrzích a výstavách je publikován na webové stránce nazvané Kalendář veletrhů:

<http://www.calendrierdesfoires.be/>

Česká republika nemá dlouhodobě zajištěnou oficiální účast na veletrzích v Belgii.

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Bruselu 154, avenue Adolphe Buyl 1050 Bruxelles-Ixelles Tel.: +32 (0)2 641 89 30 Fax: +32 (0)2 641 89 31 E-mail: brussels@embassy.mzv.cz Web: www.mzv.cz/brussels

Konzulární oddělení Velvyslanectví ČR v Bruselu 154, Avenue Adolphe Buyl 1050 Bruxelles-Ixelles Tel.: +32 (0)2 641 89 41-2 Fax: +32 (0)2 641 89 31 Mobil (pouze so+ne): +32 (0)473 87 04 11 E-mail: brussels@embassy.mzv.cz; pracovní doba pro veřejnost: po-pá 8,30-16,30

Zastoupení HK ČR, SP ČR, Konfederace podnikatelských a zaměstnaneckých svazů ČR CEBRE - Česká podnikatelská reprezentace při EU Czech Business Representation (CEBRE) CzechTrade Brusel Avenue des Arts 19 A/D 1000 Brussels Belgie Tel.: +32 (0)2 502 07 66, +32 (0)2 502 80 91, +420 246 031 707 (pro volání z ČR) E-mail: brussels@cebre.cz Web: www.cebre.cz

Stálé zastoupení ČR při Evropské Unii 15, rue Caroly 1050 Bruxelles – Ixelles Tel: +32 (0)2 213 91 11 Fax: +32 (0)2 213 91 85 Email: eu.brussels@embassy.mzv.cz Web: www.czechrep.be nebo www.mzv.cz

Stálá delegace ČR při NATO v Bruselu Boulevard Léopold III. 1100 Bruxelles Tel: +32 (0)2 707 17 27 nebo 0032 2 707 11 96 Fax: +32 (0)2 707 17 03 Email: nato.brussels@embassy.mzv.cz Web: http://www.mzv.cz/nato.brussels

Další zastoupení:

Dům zahraniční spolupráce - CZELO (Česká styčná kancelář pro vzdělávání a výzkum) v Bruselu Rue Montoyer 23, 1000 Bruxelles Belgie Tel.: +420770197391 E-mail: lenka.prochazkova@dzs.cz Web: www.dzs.cz

CzechTourism Benelux Barbara Strozziilaan 201 1083 HN Amsterdam Nizozemsko Tel.: +31 61 569 68 75 E-mail: amsterdam@czechtourism.com Web: www.CzechTourism.com, www.czechtourism.com/p/nl-czechtourism-benelux

CzechTrade Rotterdam Schorpioenstraat 298, Ntoren 3067 KW Rotterdam Nizozemsko Mobil: +31 639 354 689 E-mail: andrea.marzova@czechtrade.cz Web: www.czechtrade.nl

Dále má v Bruselu zastoupení: Delegace hl. m. Prahy při EU, Zastoupení Jihomoravského, Plzeňského, Pardubického, Středočeského kraje (zastoupený agenturou Access EU! - EEIG) a Kraje Vysočina.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- 100 Záchranná služba & požárníci
- 101 Federální policie
- 103 Dítě v tísni
- 105 Belgický červený kříž

- 106 Krizová linka
- 116 00 Evropské centrum pro ztracené děti
- 112 Evropská krizová linka
- 1204 Informace o telefonních číslech v zahraničí (nizozemština)
- 1207 Informace o telefonních číslech v Belgii (nizozemština)
- 1304 Informace o telefonních číslech v zahraničí (francouzština)
- 1307 Informace o telefonních číslech v Belgii (francouzština)
- 070 344 344 – ztracená nebo ukradená karta
- 0900/700 00 (volání z Belgie) – letiště Zaventem – helpdesk; 0032 2 753 77 53 (volání ze zahraničí z pevné linky) – letiště Zaventem
- 00420 284 000 601 - ČSA zákaznická linka
- 0032 7 815 27 22 (volání ze zahraničí z pevné linky) – letiště Charleroi; 0902/02490 (volání z Belgie) - letiště Charleroi, helpdesk
- (0)2 213 91 11 – Stálé zastoupení České republiky při Evropské unii v Bruselu

Poznámka: Uvedená čísla se vytáčí přímo. Předvolba pro Belgii je 0032, pak následuje místní telefonní číslo bez nuly. V teritoriu se telefonní číslo vytáčí bez předvolby s nulou.

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Vláda a ministerstva:

Webové stránky a kontakty na všechna

ministerstva: https://www.belgium.be/en/about_belgium/government/federal_authorities/federal_and_planning_public_services

- Federální vláda www.federal-government.be/en
- Vlámská vláda www.flanders.be
- Valonská vláda www.wallonie.be
- Vláda regionu Brusel www.be.brussels

Podnikání a obchod:

- Federální úřad pro zahraniční investice www.invest.belgium.be
- Ministerstvo hospodářství www.economie.fgov.be
- Agentura pro zahraniční obchod www.abh-ace.be

Hospodářství – statistika:

- Belgický statistický úřad <http://statbel.fgov.be> Makroekonomické analýzy:
- Belgická národní banka www.nbb.be
- Ministerstvo hospodářství www.economie.fgov.be
- Legislativa, sbírky zákonů www.just.fgov.be

Obchodní příležitosti:

- Belgický úřad pro zahraniční obchod www.abh-ace.be
- Vlámská proexportní agentura (F.I.T.) www.flandersinvestmentandtrade.com
- Valonská proexportní agentura (Awex) www.awex.be
- Bruselská proexportní agentura www.investinbrussels.com a www.beci.be
- www.invest.belgium.be

Obchodní rejstřík:

- Moniteur belge www.ejustice.just.fgov.be/cgi_tsv/tsv.pl, www.ejustice.just.fgov.be/tsv/tsvf.htm, www.ejustice.just.fgov.be/tsv/pub/tarif_f.htm

Finance a pojištění vývozu:

- Exportní garanční a pojišťovací agentura www.credendo.com
- Bankovní asociace Belgie www.febelfin.be

Firemní katalog:

- TOP 100.000 společností www.trendstop.be
- ABC obchodní katalog www.abc-d.be
- Alloweb www.alloweb.com
- Kompass www.kompass.be

Vybrané profesní asociace:

- Federace obchodních a průmyslových komor www.belgianchambers.be
- Federace belgických podnikatelů www.vbo-feb.be
- Bankovní asociace www.febelfin.be
- Federace technologického průmyslu www.agoria.be

Veletrhy a výstavy:

- Seznam www.agenda.brussels

Federální služba pro zahraniční investice <http://ib.fgov.be>

Směnné kurzy BNB ww.nbb.be

Burza: Euronext www.euronext.com

Účetnictví a daně www.economie.fgov.be